

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentaria Vetustissima & profundissima Super Canticvm Canticorum Salomonis Qvod Hebraice Dicitvr Sirhasirim

Wolbero <de Sancto Pantaleone>

Coloniae Agrippinae, 1630

Versvs II. Ego dilecto meo, & dilectus meus mihi qui pascitur inter lilia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10027

nisi mens varijs virtutum suauiter redolētium speciebus confita, siue diuersarum gratiarum opinione quasi bono odore resperfa? qui enim possunt dicere cum Apostolo,

2. Cor. 2. *Christi bonus odor sumus Deo in omni loco, isti profecto in horto Domini, hoc est in sancta Ecclesia singuli quiq; suo modo possunt dici areola aromatum, quia mentibus proximorum spargunt odorem bonæ opinionis per exempla bonorum operum.*

Areola aromatum est mens humilis virtutibus redolens. Ps. 112. 33.

Cur vero non *aream*, sed per diminutionem, dicit *areolam*, nisi quia mēs sancta quæ virtutum sublimitate fulget, parua debet esse in oculis suis, & magnopere attendere, quia excelsus Dominus & humilia respicit, & humiles spiritu saluabit? Ad hanc ergo *areolam* dilectus in hortum suum descendēs declinat, quia sanctę menti per incrementa sanctitatis & scientiæ facilem se & quasi tractabilem præstat. Omne enim studium inchoanti difficile, assuescenti facile videtur: & viam mandatorum Dei, siue sanctę scripturæ sciētiam ingredienti angusta videtur porta & difficilis introitus, longa verò exercitatione terēt; & quasi frequentes obices repellenti lata & spatiosa panditur via sanctitatis & intellectus, atque ideo facilis deinceps patet ingressus & egressus.

Causa cur dilectus descendat

Subdit verò causam cur descendat: *ut pascatur*, inquit, *in hortis, & lilia colligat*: pascitur quippe in

hortis, quia delectatur odore illo, qui spargitur ex areola spiritualium aromatum, id est operum bonorum. Ipse enim in Euangelio dicit, *meus cibus est, ut faciam voluntatem Patris mei: voluntas quippe Patris est, omnes homines saluos fieri*, porro homines salutem appetere & ad eam peruenire, opus est illius. Quæ autem Pater operatur, hæc eadem operatur & filius, quia quod vult Pater, vult & filius, & vna est amborum volūtas & operatio. Lilia verò colligit, quia magis eos qui integritate & munditia cordis & corporis candent, eligit, siue fide & opere perfectos in æternam beatitudinem remunerandos assumit.

in hortum suum. Iob. 4. I. Tim. 2.

VERSVS II.

Ego dilecto meo, & dilectus meus mihi qui pascitur inter lilia.

Dilectus, inquit, meus supra mihi præceperat dicens, *surge, aperi mihi soror mea, amica mea, columba mea, immaculata mea, cui ego obediens pessulum ostij mei aperui, cunctis eum prædicando, & quantus qualisve sit rationabiliter ostendendo. Sed quid ad hæc dilectus meus? nimirum vicem rependit obedientiæ meæ gratulabundè mihi decantans laudem dignationis suæ, non meam sed suam in me beatificans gratiam. Eius enim fuit quod volui, quod potui, quod perfecti, atq; ideo sua in me ipse dona prædicat ut mihi & omnibus gratiæ suæ obedientibus,*

Cant. 5. Ibid.

Dd 3 entibus,

entibus, quanti sit apud Deum merito vita, sanctitati & honestati obediens ostendat.

Dilectus pascitur inter lilia, quia munda cogitatione & operatione delectatur. Qualis verò Dilectus? qui pascitur, inquit, inter lilia, hoc est, mundâ cogitatione & operatione delectatur, non quod ei aliquid ex accidenti accrescat, qui nullum unquam recipit augmentum vel detrimentum, cum semper in unâ eademq; essentia & proprietate incommutabilis permaneat, sed quod per aliquem modum locutionis à creatura translatus, affectus bonitatis eius exprimitur, erga eos quos sua dilectione & gratia dignatus fuerit. Pasci namq; dicitur, quando in mente cuiusq; quam sua gratia inhabitat, virtutum profectus augetur.

Canticum quod laudes Sponsæ continet octo partibus velut octo decurrit vocibus.

Quali verò cantico vel cantici modo insonuit mihi vox huius dilecti? cantico certe suavi, cantico non mediocriter attendendo, modo quidem octo chordis, sed in singulis chordis propter vim cuiusq; soni proprio theoremate insigniter hoc modo disposito.

VERSUS III.

Pulchra es amica mea, suavis & decora sicut Ierusalem: terribilis vt castrorum acies ordinata.

Spectabiliter hic intueri libet qualiter presentis cantici modulatio octo partibus veluti octo decurrit vocibus, vt proprietates eius sym-

phoniae quam *διάρσων* Musi dicunt hic attendatur, cuius vltima vox eadem est, quæ prima, sicut & *διάρσων* in harum dispositione partium videre licet, vbi cum prima pars hoc modo deponatur, *terribilis vt castrorum acies ordinata*, vltima pars nihilominus eodem modo terminetur, scilicet, *terribilis vt castrorum acies ordinata*.

Proprietates symphonie *διάρσων* quæ sit.

Sed singulae partes singulas deponunt rationes, quæ hoc modo distinguuntur. Prima est, *pulchra es amica mea, suavis & decora sicut Ierusalem, terribilis vt castrorum acies ordinata*.

Pulchra es, inquit, amica mea, suavis & decora sicut Ierusalem: pulchra intentione, *suavis* locutione, *decora* operatione acideo mihi sanctæ amicitiae inuolabili fœdere copulanda. Et quomodo ista pulchritudo, vel suauitas, siue decore apparente, *sicut Ierusalem*. Quid autem Ierusalem interpretatur, nisi visio pacis? tres autem qualitates huius visionis sub nomine Ierusalem denotantur: vna terrestris, altera spiritualis, tertia cœlestis; & media quidem ad similitudinem extremorum constituitur, cum tamen ipsa sit, primæ supergrassio, vltimæ verò præparatio. Quomodo autem media ad similitudinem extremorum constituitur? in mente cuiusque sunt virtutes, quasi animæ ciues & domestici, quibus opponuntur vitia & peccata, quasi

Sponsa cur pulchra, suavis & decora dicitur sicut Ierusalem.

Triplex est Ierusalem.

ipsius